

Calendarul cucutenian a înscris a 12-a filă

În perioada 19-20 octombrie capitala culturală a tuturor românilor, Iași, a găzduit cea de-a 12-a ediție a Simpozionului internațional „Cucuteni 5000 REDIVIVUS: științe exacte și mai puțin exacte” cu genericul „100 ROMÂNIA: 1918-2018. Sărbătorim împreună”.

Lucrările Simpozionului au demarat pe 19 octombrie, în sala Senatului Universității Tehnice „Gh. Asachi” din Iași, cu intonarea Imnului Național – pentru prima oară fără Valerian Dorogan, prof. univ., dr. hab., prorector al Universității Tehnice a Moldovei, unul dintre părinții spirituali ai acestui simpozion important pentru cunoașterea și promovarea istoriei Neamului, care ne-a părăsit subit cu două săptămâni înainte. El nu a fost fizic printre noi, însă i-am simțit prezența. Sunt sigur că s-a bucurat, din ceruri, de succesul acestei ediții organizate la un nivel excelent de către grupul organizatoric de la Iași, în primul rând de prof. Dumitru OLARU, prorectorul Cezar OPRIȘAN, decanul Facultății de Mecanică Gelu IANOȘ.

De-a lungul anilor, simpozionul a fost marcat de personalitatea Valerian Dorogan. Drept recunoștință pentru rolul său în fondarea acestui simpozion și promovarea culturii Cucuteni, organizatorii au instituit diploma „Valerian Dorogan”, care a fost înmănată părintelui spiritual al simpozionului – prof. univ., DHC al UTM Lorin CANTEMIR, dar și dlui Mihai TUN, un împătimit și promotor ferar al culturii Cucuteni, fost primar timp de 36 de ani al c. Cucuteni, unde a creat minunatul muzeu Cucuteni. Cuvintele de deschidere ale poetului Nicolae DABIJA (Chișinău), prof. Cezar OPRIȘAN, Gelu IANOȘ, Lorin CANTEMIR (Iași), Vasile PUIU (Bacău), I. MUSCĂ (Suceava), Mihai TUN (Cucuteni) și ale subsemnatului au fost marcate de profundul regret legat de plecarea dintre noi a profesorului și prietenului V. Dorogan. Prof. D. Olaru a prezentat un emoționant material cu o ultimă înregistrare video cu V. Dorogan la zilele Obârșiei Mioriței de la Cașin din

vară.

Grupul de la UTM (Sergiu ZAPOROJAN, Ilie MANOLE, Victor COBZAC, Zinaida STRATAN, Valeriu POBORSCHI, Tudor BOTIN cu soția Elena, Alexandru MARIN, Maxim VACULENCO, V. NASTAS și subsemnatul) a venit cu o amplă prezentare despre Valerian Dorogan, incluzând perioadele de copilărie la Cotiujenii Mari, pe unde „...copil fiind, păduri cutreiera”, de studenție și, în special, perioada de organizare a celor 11 ediții ale Simpozionului Cucuteni, în care a pus atâta suflet. Din discursurile, intervențiile, confesiunile filosofice ale prietenului Valerian Dorogan s-a desprins un îndemn către cei vii exprimat prin emoționantele versuri ale lui R. Kipling: „**În trecerea grăbită prin lume către veci,/ Fă-ți timp măcar o clipă să vezi pe unde treci!/ Fă-ți timp să gusti frumosul din tot ce e curat, / Fă-ți timp că ești de multe mistere-nconjurat!... Fă-ți timp, ACUM! / Să știi: zadarnic ai să plângi, / Comoara ri-**

sipită a vieții, n-o mai strângi!” Emoționanta prezentare a finalizat cu minunatul cântec „Model Natură” al bardului de la Văleni Mircea ZGHEREA pentru care Valerian Dorogan avea o deosebită stimă... „Nu sunt un os mai mare decât acei ce-au fost / Pleca-voi în țărână cu-al meu destin și rost. / Dar cât consum lumină aș vrea ceva să fac. / Să fiu un fir de iarbă, cât de puțin de leac!”. Iar prof. Vasile PUIU a recitat emoționant versurile artistului plastic și poetului Victor COBZAC, dedicate lui Valerian Dorogan „Se duc profesorii...”

Lucrările Simpozionului au fost prezentate în plen și pe cele trei secțiuni de bază: „Iași – capitala renașterii naționale”, „Cultura și civilizație”, „Istorie și continuitate”, „Științe exacte și tehnice”. Printre ele pot fi evidențiate: „Manifest de Unire” (Nicolae DABIJA); „Motivale cucuteniene – similarități cu ornamentica cămășii tradiționale din Moldova” (A. Lăcrimioara LEON ș.a., UT

„Gh. Asachi”); „Centenarul Unirii: cum ne prăgătim de el?” (Valeriu DULGHERU, UTM); „Columna lui Traian – simbol al latinității poporului român” (prof. M. MUNTEANU, UT, Cluj Napoca); „Considerații privind valorile lui Traian și Brazda lui Novac” (prof. L. CANTEMIR, drd. F. D. DINCĂ), „Prezentare de ceramică în stil Cucuteni – Tripolie” (A. STOICA, Chișinău); „Miorița – expresie a înaltei spiritualități a daco-românilor, a vechimii și a continuității lor în timp” (prof. M. CIORNEI, Suceava) ș.a.

Simpozionul a fost puternic marcat de Centenarul Unirii, acestui mare eveniment fiind dedicate multiple luări de cuvânt în plen, dar și discursul maestrului Nicolae DABIJA la postul „Radio Iași”, emisiunea de la postul tv TLR, Iași, la care au participat prorectorul C. OPRIȘAN, prof. D. OLARU, V. PUIU și subsemnatul.

Ziua a doua a continuat cu vizitarea minunatelor monumente istorice și culturale din Iași: expozițiile din complexul muzeal „Moldova”, Muzeul Mitropoliei Moldovei cu splendidele artefacte de o valoare istorică și spirituală inestimabilă. Simpozionul s-a încheiat cu o manifestare festivă pe potrivit evenimentului, organizată de Academia Română în somptuoasa aulă de pe Copou, de la tribuna căreia domnitorul Unirii Alexandru Ioan CUZA a declarat la 24 ianuarie 1859 Unirea Moldovei cu Muntenia. În prezența membrilor Academiei și a conducerii de vârf a UT „Gh. Asachi” a fost prezentat discursul de peste o oră al maestrului N. DABIJA, dedicat Unirii, a cărui înregistrare urmează a fi distribuită ulterior prin diverse surse media.

Astfel, a fost întoarsă o filă nouă în calendarul cucutenian – a 12-a. Cea de-a 13-a ediție va fi organizată la Chișinău, în anul Centenarului Unirii.

Valeriu DULGHERU